

MINISTERSTWO
INFRASTRUKTURY I ROZWOJU

**Program Współpracy Transgranicznej Rzeczpospolita Polska
– Republika Słowacka 2014- 2020**

**Program cezhraničnej spolupráce Pol'sko–Slovenská republika
2014-2020**

**Konferencja konsultacyjna
Konzultačná konferencia**

**14 maja 2014 r., Nowy Targ
14. mája 2014, Nowy Targ**

Obszar wsparcia i jego potrzeby (potencjał i wyzwania)

Oprávnené územie a jeho potreby (potenciál a výzvy)

Anita Ryng

Kierująca pracami Departamentu Współpracy Terytorialnej
Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju

Vedúca prácami Odboru územnej spolupráce,
Ministerstvo infraštruktúry a rozvoja

Polska 3 województwa/3 vojvodstvá:

- **śląskie** (podregion bielski oraz powiat pszczyński)
sleszké (subregión bielský a okres pszczyński)
- **małopolskie** (podregion nowosądecki, oświęcimski oraz powiat myślenicki)
Małopolské (subregión nowosadecký, osvienčimský a okres myślenický)
- **podkarpackie** (podregion krośnieński i przemyski, powiat rzeszowski i miasto Rzeszów)
Podkarpatské (subregión rośnieński a przemyský, okres rzeszowski a mesto Rzeszow)

Słowacja: 2 regiony/

Slovensko: 2 regióny

- **Preszowski Kraj Samorządowy**
Prešovský samosprávny kraj
- **Žyliński Kraj Samorządowy**
Žilinský samosprávny kraj

Oprávenné územie Programu cezhraničnej spolupráce Poľsko-Slovenská republika 2014-2020 na pozadí regiónov NUTS3

Obszar wsparcia Programu Współpracy Transgranicznej Polska - Słowacja 2014-2020 na tle regionów NUTS3

a

- **Spisska Nova Vies** (region Koszycki Kraj Samorządowy)
Spišská Nová Ves (región Košický samosprávny kraj)

Charakterystyka obszaru wsparcia/Charakteristika oprávneného územia

Geografia terenu/Geografia terénu:

W znacznej części obszar wsparcia to teren górzysty; 26,3% obszaru pokrywają Parki Narodowe i Krajobrazowe; 56% terytorium stanowią obszary NATURA 2000; trzy rezerwaty biosfery UNESCO

Vo väčšine oprávnené územie je hornatý terén; 26,3% oblasti tvoria Národné parky a Chránené krajinné oblasti; 56% oblasť NATURA 2000; tri rezervácie biosféry UNESCO

Po stronie polskiej w części zachodniej obszaru wsparcia gęstość zaludnienia jest wyższa niż średnia krajowa, podczas gdy po stronie słowackiej regiony objęte Programem są słabiej zaludnione niż średni poziom dla całej RS

Na polskiej stronie w zachodniej części oprávneného územia hustota obyvateľstva je vyššia než celoštátny priemer, zatiaľ čo na slovenskej strane regióny začlenené do Programu majú nižšie percento obyvateľstva než priemerná úroveň pre celú SR

Charakterystyka obszaru wsparcia/Charakteristika oprávneného územia

▪ Demografia/ Demografia:

- Ponad 3,5 mln. osób mieszka na obszarze wsparcia po stronie polskiej, 1,6 mln. po stronie słowackiej

Viac ako 3,5 mln. osôb býva na oprávnenom území na poľskej strane, 1,6 mln. na slovenskej strane

- Stosunkowo młody wiek społeczności lokalnej - we wszystkich regionach i podregionach, objętych Programem, odsetek osób do 14 roku życia jest wyższy niż przeciętny w danym kraju (powyżej 15%)

Relatívne mladý vek miestnej spoločnosti – vo všetkých regiónoch a subregiónoch, začlenených do Programu, percento osôb do 14 roku života je vyššie než priemerné v danej krajine (nad 15 %)

▪ Etnografia/ Etnografia:

- Różnorodność kulturowa - blisko 11,5 tys. obiektów dziedzictwa kulturowego wytworzonych przez Polaków, Słowaków, a także wcześniej zamieszkujących tu Rusinów, Żydów, Niemców, Wołochów czy Ormian

Kultúrna rozmanitosť – takmer 11,5 tis. objektov kultúrneho dedičstva, ktoré vytvorili Poliaci, Slováci ako aj predtým sem bývajúci Rusíni, Židia, Nemci, Valasi alebo Arméni

▪ **Gospodarka/ Ekonomia:**

- PKB na 1 mieszkańca (EUR): po stronie polskiej 8132; po stronie słowackiej 8800
HDP na 1 obywatela (EUR): na polskiej stronie 8132; na słowackiej stronie 8800
- PKB na 1 mieszkańca (średnia krajowa = 100): po stronie polskiej 0,87; po stronie słowackiej 0,73
HDP na 1 obywatela (całostatny priemer = 100): na polskiej stronie 0,87; na słowackiej stronie 0,73
- Polskie i słowackie firmy mimo swej bliskości mają stosunkowo niskie powiązania kooperacyjne i wspólnie nie tworzą sieci oraz klastrów, które przynosiłyby wartości dodane i synergę
Slovenské a poľské spoločnosti, napriek svojej blízkosti, majú relatívne nízke kooperatívne väzby a spolu netvorí sieti a klastrov, ktoré by mohli prinášať pridanú hodnotu a súčinnosť
- Na całym obszarze wsparcia przeciętny odsetek zatrudnienia jest niższy niż przeciętny odsetek odpowiednio dla Polski i Słowacji; najwięcej zatrudnionych jest w sektorze usług (PL – 46,5%; SK – 62,4%), najmniej w rolnictwie (PL – 19,1%; SK – 3,1%)
Na celom oprávnenom území priemerné percento zamestnania je nižšie než priemerné percento pre Poľsko a Slovensko; najviac zamestnaných je v odvetví služieb (PL – 46,5%; SK – 62,4%), najmenej v poľnohospodárstve (PL – 19,1%; SK – 3,1%)

Potrzeby i potencjał/ Potreby a potenciál

▪ Dziedzictwo przyrodnicze i kulturowe/ Prírodné a kultúrne dedičstvo (1)

- Pod względem biotopów i ekosystemów granica między Polską a Słowacją jest sztuczna, co wymaga koordynacji i transgranicznej współpracy w zakresie monitorowania i podejmowania działań proekologicznych

Z hľadiska biotopov a ekosystémov hranica medzi Poľskom a Slovenskom je umelá, čo si vyžaduje koordináciu a cezhraničnú spoluprácu v oblasti monitorovania a činnosti v oblasti životného prostredia

- Ochrona środowiska naturalnego, w szczególności cenne krajobrazy wymagają podejmowania wspólnych i jednoczesnych działań proekologicznych

Ochrana životného prostredia, najmä hodnotné krajiny, vyžadujú používanie spoločných a paralelných aktivít v oblasti životného prostredia

Dziedzictwo przyrodnicze i kulturowe/ Prírodné a kultúrne dedičstvo (2):

- Jednym z najbardziej istotnych transgranicznych wspólnych elementów dziedzictwa są: architektura drewniana, w tym sakralna (katolicka, unicka i prawosławna) i urbanistyka (dobrze zachowane kompleksy wiejskie i małych miasteczek); obrzędowość i tradycje oraz wytwórczość społeczności góralskich

Jedným z najdôležitejších cezhraničných spoločných prvkov dedičstva sú: drevená architektúra, vrátane sakrálnej (katolícka, gréckokatolícka a pravoslávna) a urbanizmus (zachované v dobrom stave komplexy dedinské a komplexy malých mestečiek); rituáli a tradície ako aj výtvarné umenie Goralov

Środowisko naturalne i kulturowe to naturalny zasób sprzyjający rozwojowi infrastruktury turystycznej; zasób ten nie jest jednak wykorzystywany w sposób innowacyjny

Životné a kultúrne prostredie je prirodzený zdroj, prispievajúci k rozvoju infraštruktúry cestovného ruchu; tento zdroj nie je však využívaný inováčným spôsobom

■ **Transport/ Doprava (1):**

- W granicach obszaru wsparcia po stronie polskiej brak jest zasadniczo szlaków komunikacyjnych istotnych z punktu widzenia kraju i Europy, a istniejące drogi (niższego rzędu) są ze sobą nadal słabo powiązane oraz niespójne pod względem parametrów technicznych (tonaż)

V hraniciach oprávneného územia na poľskej strane v podstate neexistujú komunikačné spojenia, ktoré sú dôležité z hľadiska celého štátu a Európy; existujúce cesty (nižšej triedy) stále nie sú so sebou spojené a nesúdržné z hľadiska technických parametrov (tonáž)

- Złożona struktura osadnictwa oraz naturalne ukształtowanie terenu wpływają na czas i jakość połączeń między poszczególnymi regionami w różnych sferach życia; góry stanowią barierę naturalną rozwoju sieci infrastrukturalnej (drogowej)

Zložitá štruktúra osídlenia ako aj prirodzený reliéf ovplyvňujú čas a kvalitu spojení medzi jednotlivými regiónmi v rôznych oblastiach života; hory sú prirodzenou bariérou pre rozvoj infraštrukturalnej siete (cestnej)

Transport/ Doprava (2)

- Niedostatek oferty komunikacji zbiorowej (zwłaszcza w części wschodniej pogranicza polsko - słowackiego) stanowi barierę integracji przygranicznej, a zatem odpowiednie inwestycje w sektorze transportu mogą mieć istotne znaczenie dla integracji przygranicznych obszarów obu krajów

Nedostatok ponuky hromadnej komunikácie (predovšetkým vo východnej časti slovensko-poľského pohraničia) je bariérou pre cezhraničnú integráciu, a teda vhodné investície v sektore dopravy môžu mať dôležitý význam pre integráciu prihraničných oblastí v oboch krajinách

- Mocną stroną sektora transportu jest obecność lokalnych portów lotniczych (Poprad, Żylina, Rzeszów) oraz sąsiedztwo portów międzynarodowych (Katowice, Kraków, Koszyce)

Silnou stránkou sektora dopravy je prítomnosť miestnych letísk (Poprad, Žilina, Rzeszow) a susedstvo medzinárodných letísk (Katovice, Krakov, Košice)

■ Edukacja/ Vzdelávanie (1):

- Stosunkowo uboga oferta szkolenia zawodowego na poziomie ponadpodstawowym i w zakresie kształcenia ustawicznego, zarówno pod względem jakościowym, jak i ilościowym przyczynia się do migracji młodych ludzi do większych obszarów miejskich w celu poszukiwania atrakcyjnych możliwości edukacyjnych, a docelowo zatrudnienia poza obszarem wsparcia

Relatívne úbohá ponuka odborného školenia na úrovni vyššieho vzdelávania a v oblasti celoživotného vzdelávania, takisto pokiaľ ide o kvalitu, ako aj pokiaľ ide o množstvo, prispieva k migrácii mladých ľudí do väčších mestských stredísk za účelom hľadať príťažlivé vzdelávacie možnosti a zamestnania mimo oprávneného územia

- Zatrzymanie młodych osób na miejscu ma kluczowe znaczenie dla obszaru wsparcia. Aby to uczynić potrzebne są nie tylko miejsca pracy, ale także właściwie zbudowane kompetencje młodych absolwentów oraz pracowników, którzy powinni dostosowywać swoje umiejętności do rynku pracy

Zdržanie mladých ľudí má kľúčový význam pre oprávnené územie. Aby sa to podarilo, potrebné sú nielen pracovné miesta, ale aj vhodné formované kompetencie mladých absolventov a pracovníkov, ktorí by mali svoje schopnosti prispôbiť k pracovnému trhu

Edukacja/ Vzdelávanie (2)

- Na obszarze pogranicza polsko - słowackiego istnieje szereg szkół wyższych tak publicznych, jak niepaństwowych, które mogą realizować wspólne projekty które przyczynią się do wzmocnienia oferty edukacyjnej po obu stronach granicy i pobudzą także synergii działań oraz przedsięwzięć w zakresie uczenia się przez całe życie

Na území slovensko-poľského pohraničia existuje rad vysokých škôl – takisto verejných ako aj súkromných, ktoré môžu realizovať spoločné projekty, ktoré budú podporovať vzdelávaciu ponuku na oboch stranách hranice a takisto budú podnecovať súčinnosť aktivít a projektov v oblasti celoživotného vzdelávania

Dziedzictwo
przyrodnicze
i kulturowe/

Prírodné a
kultúrne
dedičstvo

- Ochrona, wzmocnienie i rozwój środowiska naturalnego i kulturowego poprzez wprowadzenie nowych, innowacyjnych form promocji i wykorzystania zasobów

Ochrana, posilnenie a rozvoj životného a kultúrneho prostredia prostredníctvom implementácie nových, inovačných foriem propagácie a využitia zdrojov

Transport/
Doprava

- Usprawnienie infrastruktury transportowej poprzez realizację projektów, które na szczeblu lokalnym i sublokalnym umożliwiłyby stworzenie zintegrowanej sieci komunikacyjnej łączącej obie strony, ułatwiającej dostęp do korytarzy TEN-T i wykorzystującej rozwiązania przyjazne środowisku

Zlepšenie dopravnej infraštruktúry prostredníctvom realizácie projektov, ktoré by na miestnej a submiestnej úrovni umožnili vytvorenie integrovanej komunikačnej siete, spájajúcej obidve strany, zlepšujúcej prístup ku koridorom TEN-T a využívajúcej riešenia priaznivé pre životné prostredie

Edukacja/
Vzdelávanie

- Rozwój edukacji, głównie na poziomie ponadpodstawowym, a także zwiększanie możliwości uczenia się przez całe życie

Rozvoj vzdelávania, najmä na vyššej úrovni ako aj zvýšenie možnosti celoživotného vzdelávania

Osie i cele priorytetowe Programu
Osi a prioritné ciele programu

Elena Molnárová

Departament Programów Współpracy Transgranicznej Ministerstwo Rolnictwa
i Rozwoju Obszarów Wiejskich Republika Słowacka

Odbor programov cezhraničnej spolupráce, Ministerstvo pôdohospodárstva
a rozvoja vidieka, Slovenská republika

OŚ 1.
OS 1.

- **OCHRONA I ROZWÓJ DZIEDZICTWA PRZYRODNICZEGO I KULTUROWEGO NA TERENIE POGRANICZA**
OCHRANA A ROZVOJ PRÍRODNÉHO PROSTREDIA A KULTÚRNEHO DEDIČSTVA CEZHRANIČNÉHO ÚZEMIA

Priorytet
inwestycyjny
*Investičná
priorita*

- **Zachowanie, ochrona, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego**
Zachovanie, ochrana, podpora a rozvoj prírodného a kultúrneho dedičstva

Cel szczegółowy
Konkrétny cieľ

- **Zwiększenie wykorzystania dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego przez zwiedzających i mieszkańców**
Zintenzívnenie využitia kultúrneho a prírodného dedičstva návštevníkmi a obyvateľmi

OŚ 2.
OS 2.

- **ZRÓWNOWAŻONY TRANSPORT TRANSGRANICZNY**
TRVALO UDRŽATEĽNÁ CEZHRANIČNÁ DOPRAVA

1. Priorytet
inwestycyjny
1. Investičná
priorita

- **Zwiększanie mobilności regionalnej poprzez łączenie węzłów drugorzędnych i trzeciorzędnych z infrastrukturą TEN-T, w tym z węzłami multimodalnymi**
Posilnenie regionálnej mobility prepojením sekundárnych a terciárnych uzlov s infraštruktúrou TEN-T vrátane multimodálnych uzlov

1. Cel
szczegółowy
1. Konkrétny
cieľ

- **Zwiększanie mobilności transgranicznej poprzez usprawnienie połączeń transgranicznych**
Posilnenie cezhraničnej mobility zlepšením cezhraničných dopravných prepojení

cd. Oś 2. /Os 2.

2. Priorytet
inwestycyjny
2. Investičná
priorita

- **Rozwój i usprawnianie przyjaznych środowisku (w tym o obniżonej emisji hałasu) i niskoemisyjnych systemów transportu, w tym śródlądowych dróg wodnych i transportu morskiego, portów, połączeń multimodalnych oraz infrastruktury portów lotniczych, w celu promowania zrównowazonej mobilności regionalnej i lokalnej**

Vývoj a zlepšovanie ekologicky priaznivých (vrátane nízkohlukových) a nízkouhlíkových dopravných systémov, vrátane vnútrozemských vodných ciest a námornej dopravy, prístavov, multimodálnych prepojení a letiskovej infraštruktúry v záujme podpory udržateľnej regionálnej a miestnej mobility

2. Cel
szczegółowy
2. Konkrétny
cieľ

- **Zwiększenie dostępności transgranicznej na terenie pogranicza poprzez rozwój transportu multimodalnego**

Zlepšenie cezhraničnej prístupnosti v rámci cezhraničného územia rozvojom multimodálnej dopravy

OŚ 3.
OS 3.

- **ROZWÓJ EDUKACJI TRANSGRANICZNEJ I UCZENIA SIĘ PRZEZ CAŁE ŻYCIE**

ROZVOJ CEZHRANIČNÉHO VZDELÁVANIA A CELOŽIVOTNÉHO VZDELÁVANIA

Priorytet
inwestycyjny
*Investičná
priorita*

- **Inwestowanie w kształcenie, szkolenia, w tym szkolenie zawodowe, na rzecz zdobywania umiejętności i uczenia się przez całe życie poprzez rozwój i wdrażanie wspólnych systemów kształcenia, szkolenia zawodowego i szkolenia**

Investovanie do vzdelania, školení a odbornej prípravy pre zručnosti a celoživotného vzdelávania prostredníctvom prípravy a vykonávania spoločných vzdelávacích, odborných vzdelávacích a školiacich programov

Cel
szczegółowy
Konkretny
cieł

- **Poprawa jakości transgranicznej edukacji specjalistycznej i zawodowej**
Zvýšenie kvality cezhraničného profesijného a odborného vzdelávania

**Alokacja na cele priorytetowe, poziom dofinansowania,
beneficjenci, typy projektów**

**Alokácie pre prioritné ciele, úroveň finančného príspevku
prijímatelia, typy projektov**

Joanna Urbanowicz

Zastępca Dyrektora Departamentu Polityki Regionalnej

Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego

Zástupkyňa riaditeľa Odboru regionálnej politiky

Maršalský úrad Malopoľského vojvodstva

	2007-2013	2014-2020
Budżet całkowity / Celkový rozpočet	187,7 mln EUR	182,3 mln EUR
Budżet na projekty / Rozpočet na projekty	179,0 mln EUR	171,4 mln EUR
Środki EFRR (85%) / Prostriedky ERDF	159,5 mln EUR	155,0 mln EUR
Środki EFRR na projekty (85%) / Prostriedky ERDF na projekty	152,1 mln EUR	145,7 mln EUR

Poziom dofinansowania/ Úroveň financovania:

Ogólna zasada: **maksymalnie do 85% środków EFRR wartości projektu**

Všeobecná zásada: **maximálne do 85% prostriedkov ERDF hodnoty projektu**

Oś priorytetowa Prioritná os	Alokacja EFRR	
	MEUR	% alokacji
1 Ochrona i rozwój dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego na terenie pogranicza Ochrana a rozvoj prírodného prostredia a kultúrneho dedičstva cezhraničného územia	77,5	50%
2 Zrównoważony transport transgraniczny Trvalo udržateľná cezhraničná doprava	55,8	36%
3 Rozwój edukacji transgranicznej i uczenia się przez całe życie Rozvoj cezhraničného vzdelávania a celoživotného vzdelávania	12,4	8%
4 Pomoc Techniczna Technická pomoc	9,3	6%
	Ogółem Spolu	155 100%

Beneficjentami Programu mogą być / Prijímateľmi Programu môžu byť:

- Instytucje państwowe, jednostki samorządu terytorialnego oraz ich zrzeszenia
Štátne inštitúcie, jednotky územnej samosprávy a ich združenia
- Spełniające określone wymogi instytucje prawa publicznego lub prywatnego ustanowione w celu zaspokajania potrzeb w interesie ogólnym
Spĺňajúce určité požiadavky inštitúcie verejného alebo súkromného práva založené za účelom uspokojovania potrieb všeobecného záujmu
- Organizacje pozarządowe non-profit nienastawione na zysk
Mimovládne non-profit organizácie nezamerané na zisk

- **Projekty standardowe / Štandardné projekty**
- **Projekty flagowe / Vlajkové projekty**
- **Projekty trójstronne / Trojstranné projekty**
- **Mikroprojekty / Mikroprojekty**

▪ **Projekty flagowe to / Vlajkové projekty**

- Zintegrowane projekty wykraczające swym zasięgiem poza perspektywę lokalną/punktową
Zintegrované projekty, ktoré svojim dosahom vykračujú mimo lokálnu/bodovú perspektívu
- Łączą regiony obszaru wsparcia w celu wypromowania wspólnego pogranicza
Spájajú regióny oprávneného územia za účelom propagácie spoločného pohraničia
- Realizowane są na całym / znacznej części obszaru wsparcia
Sú realizované na celom / na výraznej časti oprávneného územia

▪ **Procedura naboru: – pozakonkursowa / tryb indywidualny**

Postup naboru: – mimosúťažný / individuálny postup

- Wstępna analiza GR i decyzja Komitetu Monitorującego (przy zachowaniu przeprowadzania oceny jakościowej i formalnej)
Vodná analýza PS a rozhodnutie monitorovacieho výboru (s dodržaním vykonania kvalitatívneho a formálneho hodnotenia)
- W przypadku wypracowania koncepcji, które nie zostaną wybrane w danym programie jako projekt flagowy, możliwe będzie ich zgłoszenie w zwykłym trybie konkursowym
V prípade vypracovania koncepcí, ktoré v danom programe nebudú vybrané ako vlajkový projekt, ich bude možné prihlásiť na základe normálneho súťažného postupu

- **Wdrażanie całości lub części operacji poza obszarem wsparcia – warunki/ Implementácia celku alebo časti operácie spoza oprávneného územia - podmienky:**
  - Operacja przynosi **korzyść** obszarowi objętemu programem
Operácia prináša **zisk** pre územie, na ktoré sa program vzťahuje
  - Konieczność zapewnienia odpowiedniego zarządzania, kontroli i audytu
Je potrebné zaistenie príslušného riadenia, kontroly a auditu
- Projekty trójstronne będą mogły być realizowane **we wszystkich osiach priorytetowych** (poza PT) i **we wszystkich rodzajach działań**, w tym inwestycyjnych

Trojstranné projekty môžu byť realizované **vo všetkých prioritných osiach** (okrem TA) a **vo všetkých druhoch opatrení**, vrátane investičných

- **Udział partnera z państwa trzeciego/ Účast partnera z tretieho štátu:**
  - Musi zawsze być **uzasadniony** oraz stanowić **wartość dodaną** dla projektu
Musí byť vždy **odôvodnená** a predstavovať **pridanú hodnotu** pre projekt
  - Nie będzie mógł stanowić najważniejszej części projektu (partner z państwa trzeciego **nie będzie mógł pełnić roli PW**)
Nebude môcť predstavovať najdôležitejšiu časť projektu (partner z tretieho štátu **nemôže plniť úlohu VP**)
  - Powinien być ograniczony pod względem finansowym
Obmedzenia z finančného hľadiska

- **Trzy Projekty Parasolowe / Tri strešné projekty**
- **Zarządzanie – euroregiony po stronie polskiej (Beskidy, Karpacki, Tatry) oraz Wyższe Jednostki Terytorialne na Słowacji (Kraj Żyliński i Preszowski)**
Riadenie – euroregióny na polskiej stronie (Beskydy, Karpatský, Tatry) ako aj vyššie územné celky na Slovensku (Žilinský a Prešovský kraj)
- **Możliwość realizacji w ramach dwóch celów szczegółowych/**
Možnosť realizácie v rámci dvoch špecifických cieľov:
  - **Cel szczegółowy 1: Zwiększenie wykorzystania dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego przez zwiedzających i mieszkańców (oś 1.) (90% budżetu Funduszu Małych Projektów)**
Špecifický cieľ 1: Zvýšenie využitia kultúrneho a prírodného dedičstva návštevníkmi obyvateľmi (oś 1) (90% Fondu malých projektov)
  - **Cel szczegółowy 4: Poprawa jakości transgranicznej edukacji specjalistycznej i zawodowej (oś 3.) (10% budżetu Funduszu Małych Projektów)**
Špecifický cieľ 4: Zlepšenie cezhraničnej kvality profesijného a odborného vzdelávania (oś 3) (10% Fondu malých projektov)
- **Fundusz Mikroprojektów - 23,25 mln EUR (15%) /Fondu malých projektov - 23,25 mln EUR (15%)**

Typy działań - przykłady

Typy aktivít - príklady

Justyna Jakubowska

Naczelnik Wydziału Programowego Południe

Departament Współpracy Terytorialnej, Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju

Vedúci programového oddelenia „Juh”

Odbor územnej spolupráce, Ministerstvo infraštruktúry a rozvoja

Zachowanie, ochrona, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego (1)
Zachovanie, ochrana, podpora a rozvoj prírodného a kultúrneho dedičstva (1)

- Budowa/modernizacja infrastruktury (działania dot. transgranicznych szlaków i ścieżek turystycznych: pieszych, rowerowych, biegowych, edukacyjnych, tematycznych)
Stavba/modernizácia infraštruktúry (aktivity týkajúce sa cezhraničných chodníkov a turistických trás: peších, cyklistických, bežeckých, náučných, tematických)
- Konserwacja i rewitalizacja zabytków wchodzących w skład transgranicznych szlaków turystycznych
Konzervácia a revitalizácia pamiatok nachádzajúcich sa na cezhraničných turistických chodníkoch
- Opracowywanie i wdrażanie wspólnych wytycznych/standardów w dziedzinie ochrony i konserwacji dziedzictwa kulturowego i naturalnego
Vypracovania a implementácia spoločných pokynov/štandardov v oblasti ochrany a konzervácie kultúrneho a prírodného dedičstva

Zachowanie, ochrona, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego (2)

Zachovanie, ochrana, podpora a rozvoj prírodného a kultúrneho dedičstva (2)

- Rozwój współpracy pomiędzy: instytucjami naukowymi, instytucjami kulturalnymi, jednostkami samorządowymi, partnerami społecznymi oraz parkami narodowymi i krajobrazowymi

Rozvoj spolupráce medzi: vedeckými inštitúciami, kultúrnymi inštitúciami, samosprávnymi jednotkami, sociálnymi partnermi a národnými a krajinnými parkami

- Wspólne transgraniczne działania edukacyjne i promocyjne, w tym z wykorzystaniem narzędzi teleinformatycznych

Spoločné cezhraničné náučné a propagačné aktivity, vrátane využitia teleinformatických nástrojov

Zachowanie, ochrona, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego (3)
Zachovanie, ochrana, podpora a rozvoj prírodného a kultúrneho dedičstva (3)

▪ **Główne grupy docelowe / Hlavné cieľové skupiny:**

Mieszkańcy obszaru wsparcia, osoby odwiedzające obszar wsparcia, w tym turyści i inne osoby korzystające z oferty kulturalno-rekreacyjnej obszaru objętego Programem
Obyvatelia oprávneného územia, návštevníci oprávneného územia, vrátane turistov a iných osôb využívajúcich kultúrnu ponuku a ponuku pre voľný čas dostupnú na programovom území

▪ **Kluczowe obszary docelowe / Konkrétne cieľové územia:**

Parki Narodowe i Parki Krajobrazowe, chronione obszary krajobrazowe i ich otuliny, wsie i miasta, kompleksy leśne, obiekty dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wpisane na listę UNESCO i objęte ochroną lokalną jako formy ochrony dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego

Prírodné a národné parky, chránené krajinné územia a ich izolačné zóny, mestské a vidiecke oblasti, leśné komplexy, všetky miesta zapísané do zoznamu UNESCO a lokálne chránené miesta ako príklady kultúrneho a prírodného dedičstva

Zrównoważony transport transgraniczny (1.1)/ Trvalo udržateľná cezhraničná doprava (1.1)

(1) Zwiększanie mobilności regionalnej poprzez łączenie węzłów drugorzędnych i trzeciorzędnych z infrastrukturą TEN-T, w tym z węzłami multimodalnymi

(1) Zvýšenie regionálnej mobility prostredníctvom prepajania uzlov druhej a tretej triedy s infraštruktúrou TEN-T, vrátane multimodálnych uzlov

- Budowa lub modernizacja ważnych transgranicznych odcinków sieci, zwłaszcza budowa lub modernizacja infrastruktury drogowej łączącej systemy transportu po obu stronach granicy

Stavba alebo modernizácia dôležitých cezhraničných úsekov siete, najmä vystavba alebo modernizácia cestnej infraštruktúry spájajúcej systémy dopravy na oboch stranách hranice

▪ **Główne grupy docelowe / Hlavné cieľové skupiny:**

Mieszkańcy obszaru wsparcia, osoby spoza obszaru, np. turyści, przedstawiciele przedsiębiorstw przybywający na obszar objęty Programem na określony czas

Obyvatelia oprávneného územia, osoby bývajúce mimo územia, napr. turisti, obchodní zástupcovia, ktorí dočasne na krátky čas navštevujú programové územie

▪ **Kluczowe obszary docelowe / Klíčové cieľové územia:**

Pierwszeństwo będą miały tereny gmin, powiatów, wsi lub okręgów położonych bezpośrednio przy granicy

Prednosť budú mať územia obcí, okresov, dedín alebo obvodov priamo susediacich s hranicou

Zrównoważony transport transgraniczny (1.2) / Trvalo udržateľná cezhraničná doprava (1.2)

(2) Rozwój i usprawnianie przyjaznych środowisku niskoemisyjnych systemów transportu

(2) Rozvoj a zlepšovanie priaznivých pre životné prostredie nízkouhlíkových dopravných systémov

- Planowanie zintegrowanego transgranicznego systemu transportu publicznego (koordynacja rozkładów jazdy, wspólne bilety, informacja dla pasażerów itp.)

Plánovanie integrovaného cezhraničného systému verejnej dopravy (koordinácia cestovných poriadkov, spoločné lístky, informácia pre cestujúcich, atp.)

- Opracowanie transgranicznych map i koordynacja połączeń

Vypracovanie cezhraničných máp a koordinácia spojení

- Projekty dotyczące połączeń multimodalnych w zakresie publicznego systemu przewozu osób, np. budowa obiektów parkingowych typu „Parkuj i Jedź”.

Projekty týkajúce sa multimodálnych spojení v oblasti verejnej dopravy osôb, napr. výstavba parkovacích objektov typu „Parkuj a chod”

Zrównoważony transport transgraniczny (1.2)/ Trvalo udržateľná cezhraničná doprava (1.2)

(2) Rozwój i usprawnianie przyjaznych środowisku niskoemisyjnych systemów transportu

(2) Rozvoj a zlepšovanie priaznivých pre životné prostredie nízkouhlíkových dopravných systémov

▪ **Główne grupy docelowe / Hlavné cieľové skupiny:**

Mieszkańcy obszaru wsparcia, osoby spoza obszaru, np. turyści, przedstawiciele przedsiębiorstw przybywający tymczasowo na obszar Programu

Obyvatelia oprávneného územia, osoby z iných území, napr. turisti, obchodní zástupcovia, ktorí dočasne navštevujú programové územie

▪ **Kluczowe obszary docelowe / Konkrétne cieľové územia:**

Cały obszar Programu / Celé programové územie

Rozwój edukacji transgranicznej i uczenia się przez całe życie (1)

Rozvoj cezhraničného vzdelávania a celoživotného vzdelávania (1)

- Wspólne transgraniczne programy/ inicjatywy dla uczniów i nauczycieli w szkołach średnich w sektorze edukacji specjalistycznej i zawodowej
Spoločné cezhraničné programy / iniciatívy pre žiakov a učiteľov v stredných školách v sektore profesijného a odborného vzdelávania
- Działania na rzecz integracji transgranicznej i budowania wspólnej tożsamości
Aktivity v prospech cezhraničnej integrácie a tvorby spoločnej identity
- Wspólne opracowanie i promocja oferty edukacji specjalistycznej i zawodowej
Spoločné vypracovanie a propagácia ponuky profesijného a odborného vzdelávania

Rozwój edukacji transgranicznej i uczenia się przez całe życie (2)

Rozvoj cezhraničného vzdelávania a celoživotného vzdelávania (2)

- Transgraniczna wymiana dobrych praktyk w zakresie realizacji programów / inicjatyw na potrzeby edukacji specjalistycznej i zawodowej

Cezhraničná výmena dobrej praxe v rámci realizácie programov / iniciatív pre potreby profesijného a odborného vzdelávania

- Działania mające na celu określenie potrzeb w kontekście edukacji specjalistycznej i zawodowej

Aktivty s cieľom určenia potrieb v kontexte profesijného a odborného vzdelávania

- Działania edukacyjne w dziedzinie zarządzania ryzykiem i bezpieczeństwa

Vzdelávacie aktivty v oblasti riadenia rizikom a bezpečnosti

Rozwój edukacji transgranicznej i uczenia się przez całe życie (3)

Rozvoj cezhraničného vzdelávania a celoživotného vzdelávania (3)

Główne grupy docelowe / Hlavné cieľové skupiny:

Mieszkańcy terenu pogranicza, szkoły ponadpodstawowe i ich uczniowie z obszaru wsparcia, placówki oświatowe oferujące kształcenie zawodowe i ustawiczne oraz ich uczniowie

Obyvatelia pohraničného regiónu, stredné školy na podporovanom území – vrátane ich žiakov, vzdelávacie zariadenia poskytujúce odborné a celoživotné vzdelávanie spolu s ich študentmi

Kluczowe obszary docelowe / Konkrétne cieľové územia:

Cały obszar Programu / Celé programové územie

System instytucjonalny w Programie Inštitucionálny systém v Programe

Justyna Śpiewak

Wydział Systemów Zarządzania i Kontroli

Departament Współpracy Terytorialnej, Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju

Oddelenie systémov riadenia a kontroly

Odbor územnej spolupráce, Ministerstvo infraštruktúry a rozvoja

- Rozporządzenie 1299/2013 (EWT)/ Nariadenie 1299/2013 (EÚS)
- Rozporządzenie 1302/2013 (EUWT)/ Nariadenie 1302/2013 (EZÚS)
- Rozporządzenie 1301/2013 (EFRR)/ Nariadenia 1301/2013 (ERDF)
- Rozporządzenie 1303/2013 (ogólne)/ Nariadenia 1303/2013 (všeobecné)
- Akt delegowany KE w zakresie kwalifikowalności wydatków w programach EWT/ Delegovaný akt EK v oblasti oprávnenosti výdavkov v programoch EÚS

Rozporządzenie 1303/2013 / Nariadenie 1303/2013

- **Desygnacja** (art. 124) → dot. IZ, WST, Kontrolerów 1. stopnia (po stronie polskiej)/
Ustanowienie (čl. 124) → týka sa RO, STS, prvostupňových kontrolórov (na poľskej strane)
- **Skargi** (art. 74)/ **Stážnosti** (čl. 74)
- **E-cohesion** (art. 122 ust. 3, art. 125 ust. 2d, art. 140 ust. 3, 5 i 6 – w zakresie przechowywania dokumentów elektronicznych)/
E-cohesion (čl. 122 ods. 3, čl. 125 ods. 2d, čl. 140 ods. 3, 5 a 6 – v oblasti uchovávanía elektronických dokumentov)

Rozporządzenie 1299/2013 / Nariadenie 1299/2013

- Programy EWT w osobnym rozporządzeniu/ Programy EÚS v osobitnom nariadení
- Akt delegowany i zasady programowe w zakresie kwalifikowalności wydatków w programach EWT (art. 18)/ Delegovaný akt a programové pravidlá v oblasti oprávnenosti výdavkov v programoch EÚS (čl. 18)
- IZ wykonująca zadania IC (art. 21)/ RO vykonávajúca úlohy CO (čl. 21)
- Rozszerzone kompetencje WST (art. 23)/ Rozšírenie kompetencií STS (čl. 23)
- Odpowiedzialność za kontrole wydatków ponosi państwo członkowskie (art. 23)/ Zodpovednosť za kontrolu výdavkov znáša členský štát (čl. 23)

- **Komitet Monitorujący/ Monitorující výbor**
- **Instytucja Zarządzająca (pełniąca również funkcję Instytucji Certyfikującej)/
Riadiaci orgán (plniaci taktiež funkciu Certifikačného orgánu)**
- **Państwa Członkowskie/ Členské štáty**
- **Wspólny Sekretariat Techniczny/ Spoločný technický sekretariát**
- **Kontrolerzy 1. stopnia/ Prvostupňoví kontrolóri**
- **Instytucja Audytowa wspierana przez Grupę Audytorów/ Orgán auditu
podporovaný Skupinou audítorov**

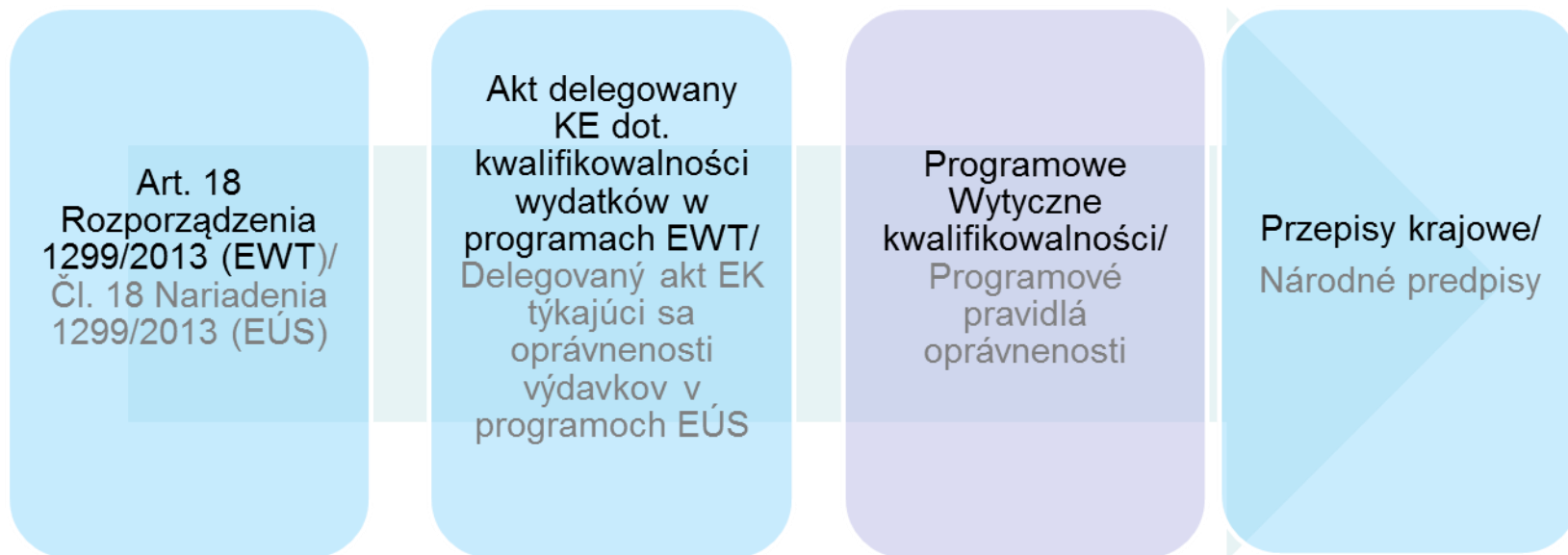

Komitet Monitorujący / Monitorovací výbor

- Rozpatrywanie skarg dotyczących wyboru projektów
Posudzovanie sťažností týkajúcich sa výberu projektov

- Ustanowienie programowych zasad kwalifikowalności:
Ustanovenie programových pravidiel týkajúcich sa oprávnenosti:

Hierarchia dokumentów dot. kwalifikowalności/ Hierarchia dokumentov týkajúcich sa oprávnenosti:

Instytucja Zarządzająca (Minister Infrastruktury i Rozwoju RP)/

Riadiaci orgán (Minister infraštruktúry a rozvoja PR)

- Realizuje również funkcje **Instytucji Certyfikującej/**
Riadiaci orgán (Minister infraštruktúry a rozvoja PR)
- Zapewnienie aby każdy wydatek beneficjenta uczestniczącego w projekcie został zweryfikowany przez wyznaczonego Kontrolera 1. stopnia/
Zaistenie, aby každý výdavok prijímateľa zúčastňujúceho sa na projekte bol skontrolovaný vyznačeným prvostupňovým kontrolórom
- Rozpatrywanie skarg dotyczących realizacji umowy o dofinansowanie/
Posudzovanie sťažností týkajúcich sa realizácie zmluvy o poskytnutí finančného príspevku
- Zapewnienie realizacji e-cohesion /
Zaistenie realizácie e-cohesion

Państwo członkowskie / Členské štáty

Zadania wykonywane są przez słowackie Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi – Instytucję Krajową oraz polskiego Ministra Infrastruktury i Rozwoju/

Úlohy sú vykonávané slovenským Ministerstvom pôdohospodárstva a rozvoja vidieka – národným orgánom a polským Ministerstvom infraštruktúry a rozvoja

- Ustanowienie krajowego systemu kontroli 1. stopnia oraz zapewnienie weryfikacji wydatków przez Kontrolerów 1. stopnia w ciągu 3 miesięcy od złożenia dokumentów przez beneficjenta
Ustanovenie národného systému prvostupňovej kontroly a zaistenie verifikácie výdavkov prvostupňovými kontrolórmí v priebehu 3 mesiacov od predloženia dokumentov zo strany prijímateľa
- Rozpatrywanie skarg dotyczących wyników kontroli 1. stopnia
Posudzovanie sťažností týkajúcich sa výsledkov prvostupňovej kontroly

- Ponoszenie odpowiedzialności finansowej w przypadku braku możliwości odzyskania od beneficjenta kwot nienależnie wypłaconych w ramach programu (artykuł 27 rozporządzenia (UE) nr 1299/2013 oraz artykuł 122 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)
Znášanie finančnej zodpovednosti v prípade, ak od prijímateľa nie je možné získať sumy nenáležite vyplatené v rámci programu (článok 27 nariadenia (EÚ) č. 1299/2013 a článok 122 nariadenia (EÚ) č. 1303/2013)
- Potwierdzenie, na wniosek Instytucji Zarządzającej, kwalifikowalności partnerów na podstawie prawa krajowego
Potvrdenie, na žiadosť riadiaceho orgánu, oprávnenosti partnerov na základe národného práva
- Coroczna ocena funkcjonowania krajowego systemu kontroli 1. stopnia
Každoročné hodnotenie fungovania národného systému prvostupňovej kontroly
- Przeprowadzanie kontroli trwałości, zgodnie z artykułem 71 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013
Uskutočnenie kontroly udržateľnosti, v súlade s článkom 71 nariadenia (EÚ) č. 1303/2013

Wspólny Sekretariat Techniczny w Krakowie / Spoločný technický sekretariát v Krakove

Oprócz zadań delegowanych, WST wykonuje zadania własne, określone w art. 23 ust. 2 rozporządzenia nr 1299/2013 (rozporządzenia EWT):

Okrem delegovaných úloh vykonáva STS vlastné úlohy uvedené v čl. 23 ods. 2 nariadenia č. 1299/2013 (nariadenia EÚS):

- dostarcza potencjalnym beneficjentom informacji o możliwościach finansowania w ramach programów EWT /
poskytuje potenciálnym prijímateľom informácie o možnostiach financovania v rámci programov EÚS
- wspiera beneficjentów we wdrażaniu projektów /
podporuje prijímateľov pri implementácii projektov

WST jest wspierany w wykonywaniu powierzonych mu zadań przez Regionalne Punkty Kontaktowe/ STS je pri vykonávaní zverených mu úloh podporovaný Regionálnymi kontaktnými bodmi

Kontrolerzy 1. stopnia / Prvostupňoví kontrolóri

Wojewoda Podkarpacki, Śląski i Małopolski po stronie polskiej oraz Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi po stronie słowackiej

Podkarpatský, Sliezsky a Malopoľský vojvoda na polskej strane a Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka na slovenskej strane

- weryfikacja, czy dofinansowane produkty i usługi zostały faktycznie dostarczone, czy wydatki deklarowane przez beneficjentów zostały zapłacone oraz czy są zgodne z obowiązującymi przepisami prawa Unii Europejskiej oraz prawa krajowego, dokumentu programu i warunkami udzielenia wsparcia na dane działanie/skontrolovanie, či dofinancované produkty a služby boli fakticky dodané, či prijímateľmi deklarované výdavky boli zaplatené a či sú v súlade s platnými právnymi predpismi Európskej únie a národného práva, programového dokumentu a podmienkami poskytovania podpory na danú aktivitu
- Kontrole trwałości / Kontroly udržateľnosti

Instytucja Audytowa wspierana przez Grupę Audytorów

Orgán auditu podporovaný Skupinou audítorov

Zapewnienie prowadzenia audytów operacji i audytów systemów zarządzania i kontroli/ Zaistenie vedenia auditov operácií a auditov systémov riadenia a kontroly

- **22 maja**
22. mája

Zakończenie konsultacji / Ukončenie konzultácií

Uwagi do projektu Programu / Komentáre k návrhu Programu

Aby zgłosić uwagi na temat projektu Programu/ Oznámenie komentárov týkajúcich sa návrhu Programu:

- w języku polskim - prosimy o wypełnienie on-line formularza zgłaszania uwag zamieszczonego na stronie ewt.gov.pl w polskim języku – żiadame vyplniť on-line formulár oznamovania komentárov nachádzajúceho sa na stránke ewt.gov.pl
- w języku słowackim – prosimy o wypełnienie formularza zgłaszania uwag w formacie doc. i wysłanie mailem na adres **konsultacjeplsk@mir.gov.pl** w slovenskom jazyku – žiadame vyplniť formulár oznamovania komentárov vo formáte doc. a odoslanie e-mailom na adresu **konsultacjeplsk@mir.gov.pl**

- **Do 30 dni od**
dnia zakończenia
konsultacji
Do 30 dní odo dňa
ukončenia konzultácií

Publikacja sprawozdania z wyników konsultacji na stronie ewt.gov.pl
Zverejnenie správy z výsledkov konzultácií na stránke ewt.gov.pl

MINISTERSTWO
INFRASTRUKTURY
I ROZWOJU

Departament Współpracy Terytorialnej
Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju

ul. Wspólna 2/4
00-926 Warszawa

www.mir.gov.pl
www.plsk.eu

Odbor územnej spolupráce
Ministerstvo infraštruktúry a rozvoja

ul. Wspólna 2/4
00-926 Varšava

www.mir.gov.pl
www.plsk.eu